

Comentariul poeziei Noaptea de decembrie scrisa de Alexandru Macedonski - prima parte

Neapreciat de contemporani la justa lui valoare, Macedonski a devenit in posteritate, un mit daca nu la fel de mare precum cel al poetului nostru nepereche, in orice caz, o replica viabila la creatorul Luceafarului, atat de necesara si de binevenita pentru policromia si diversitatea unei literaturi.

In cazul lui Macedonski, critica romaneasca a inregistrat cel mai spectaculos efort recuperator. Macedonski reprezinta situatia tipica a creatorului de geniu, neinteles la vremea lui si reabilitat de posteritate. Judecata lui G. Calinescu, din Istoria literaturii romane de la origini pana in prezent este cea mai apropiata de adevar "Fara indoiala ca Macedonski este un poet inegal. Luat in toata dimensiunea, el nu suporta comparatia cu Eminescu, poet profund si mai ales national. Dar pesimismului eminescian, nimeni ca el nu i-a adus o replica mai traita de incredere in absolut Cate strofe din opera lui Macedonski rezista, sunt ale unui poet mare, tot asa de mare ca si Eminescu in punctul cel mai inalt atins". Dupa miracolul si sinteza geniului eminescian, Macedonski este primul care, inainte de Arghezi, revolutioneaza peisajul liricii noastre, promotorul literaturii noastre moderne, aflat la rascrucea dintre romantism si curentele literare moderne.

Opera lui Macedonski este locul geometric al tuturor curentelor literare moderne, de la noi. Teoretician stralucita! simbolismului si instrumentalismului, in articolul sau Poezia viitorului (1892), Macedonski este, totodata si un practician al lor. Dar, in opera lui Macedonski, intalnim si parnasianism, naturalism, preraphaelism, chiar si ermetism si suprarealism intreaga evolutie a liricii noastre moderne este anticipata de Macedonski, creator autentic, dar si experimentator, infatigabil, de formule literar-artistice. Nu facem deloc un paradox facil, de dragul paradoxului, daca spunem ca Macedonski este preraphaelit inaintea lui Stefan Petica, simbolist inaintea lui Stefan Petica, simbolist inaintea lui D. Angliei, Bacovian inainte de Arghezi. Macedonski ilustreaza tipul artistului de atelier, iar sinteza operei sale o constituie barocul.

Noaptea de decembrie este considerata, in genere, capodopera macedonskiana. Daca ne uitam atent, putem gasi si alte capodopere in opera lui Macedonski, cum este, de pilda, Noaptea de mai sau unele rondeluri, al caror inegalabil bijutier si maestru ramane in literatura romana. Noaptea de decembrie este, insa poezia cea mai grea de semnificatii, cea mai profunda a lui Macedonski.